

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 21. marts 2017
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Christian Nikolaj Søberg
Sagsnr.: 2017-0030-5358
Dok.: 2237042

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 412 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. februar 2017.

Søren Pape Poulsen

/

Nicolai Winther

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 412 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere henvendelse af 21. februar 2017 fra Retshjælpen Rusk om frivillige retshjælpere kan fungere som forsvarere i bødestrafsager i byretten, jf. REU alm. del – bilag 182?”

Svar:

1. I den henvendelse, der er nævnt i spørgsmålet, oplyser Retshjælpen Rusk, at retshjælpen i en lang række tilfælde har bistået borgere med bødesager.

I henvendelsen anfører retshjælpen bl.a., at det ikke er rimeligt, at der i bødesager som udgangspunkt ikke er mulighed for at få beskikket en forsvarsadvokat, og at den tiltalte derfor enten er overladt til selv at vælge og betale for en forsvarer, der er advokat, eller forsvare sig selv.

Desuden anfører retshjælpen, at det er ulogisk, at der i retsplejelovens § 897, stk. 4, er hjemmel til i bødesager at tillade, at der for tiltalte møder en person, der har skriftlig fuldmagt fra tiltalte, og som kan afgive forklaringer og erklæringer på vegne af den tiltalte, men at der ikke samtidig er hjemmel til, at en person kan møde sammen med den tiltalte og være tilagt samme beføjelser som en valgt forsvarer.

Retshjælpen foreslår derfor, at der indføres lovhjemmel til, at frivillige retshjælpere, der som minimum har en juridisk bacheloreksamen, og som er tilknyttet et retshjælpskontor godkendt af Civilstyrelsen, kan fungere som forsvarere i bødesager i byretten.

2. Justitsministeriet kan i den anledning oplyse, at den, der sigtes for en forbrydelse, er berettiget til at vælge en forsvarer til at bistå sig, jf. retsplejelovens § 730, stk. 1.

Derudover har en sigtet i en række tilfælde krav på, at der bliver beskikket en forsvarer, såfremt den sigtede ikke selv har valgt en forsvarer.

I bødesager beskikkes der som udgangspunkt ikke en offentlig forsvarer for en sigtet person. Dog kan der, såvel før som efter at tiltale er rejst, beskikkes sigtede en offentlig forsvarer, når retten efter sagens beskaffenhed, sigtedes person eller omstændighederne i øvrigt anser det for ønskeligt, og

sigtede ikke selv har skaffet sig bistand af en forsvarer, jf. retsplejelovens § 732, stk. 1.

Som udgangspunkt er det kun advokater, der kan vælges som forsvarere, jf. retsplejelovens § 730, stk. 2, 1. pkt. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at andre uberygtede personer over 18 år benyttes som forsvarere, jf. retsplejelovens § 730, stk. 2, 3. pkt.

Det følger endvidere af retsplejelovens § 897, stk. 4, at hvis der i en sag, hvor der ikke er spørgsmål om højere straf end bøde, for tiltalte møder en person, der har skriftlig fuldmagt fra tiltalte og er villig til at meddele de nødvendige oplysninger, kan retten modtage den mødtes forklaringer og erklæringer og lægge dem til grund for afgørelsen, som om de var afgivet af tiltalte selv.

3. Justitsministeriet er enig i, at en tiltalt også i en bødesag efter omstændighederne kan have behov for bistand under straffesagens behandling ved domstolene.

Efter Justitsministeriets opfattelse er det dog af afgørende betydning, at den person, der tillades at varetage opgaven som forsvarer i en straffesag, bl.a. har de tilstrækkelige kvalifikationer og en særlig viden om retssystemet. Dette sikres efter ministeriets opfattelse bedst ved at fastholde kravet om, at det generelt kun er advokater, der kan fungere som forsvarere i straffesager.

Det bemærkes i den forbindelse, at advokaters egnethed generelt sikres af de regler i retsplejeloven, som stiller krav til advokaternes kvalifikationer og adfærd og tilsynet med advokater.

Justitsministeriet finder på det foreliggende grundlag derfor ikke, at der bør indføres en generel ordning, hvorefter en person, der ikke er advokat, i bestemte sagstyper kan varetage opgaven som forsvarer. Derimod bør det ligesom i dag være overladt til domstolene at vurdere – ud fra en helt konkret vurdering i den enkelte sag – om en person, der ikke er advokat, skal tillades benyttet som forsvarer, jf. retsplejelovens § 730, stk. 2, 3. pkt.

Det bemærkes hertil, at den såkaldte fuldmagtsordning efter retsplejelovens § 897, stk. 4, alene har til formål at muliggøre, at den tiltalte kan afgive ønskede udtalelser mv. under bødesagens behandling ved domstolene

i situationer, hvor den tiltalte enten ikke kan eller ikke ønsker selv at give møde.

Det anførte ændrer ikke på, at en retshjælper i forbindelse med en bødesag fortsat vil kunne yde rådgivning til en tiltalt eller på anden måde bistå den pågældende i forbindelse med bødesagens behandling ved domstolene mv.